

CD-94 STEREO

Sounds of Finland

**The Tapiola
Children's Choir
conducted by
Erkki Pohjola**

A BIS original dynamics recording

SOUNDS OF FINLAND

The Tapiola Children's Choir conducted by Erkki Pohjola

[1]	SIBELIUS, Jean (1865-1957)	4'47
[INDEX 1]	Finlandia-hymni (Finlandia Hymn) (Text: V.A. Koskenniemi) (<i>Breitkopf</i>)	2'12
[INDEX 2]	Sydämeni laulu (Song of my Heart) (Text: Aleksi Kivi) (<i>Breitkopf</i>)	2'29
[2]	HANNIKAINEN, Pekka Juhani (1854-1924)	4'04
[INDEX 1]	Hämyssä kesäisen yön (Summer Twilight) (Text: Same) (<i>Fazer</i>)	1'51
[INDEX 2]	(arr.) Nuku, nuku lapsukainen (Text: Same) (<i>Fazer</i>) (Sleep, my Child, Sleep)	2'08
<hr/>		
PUTRO, Mooses (1848-1919)		
[3]	Rukous (Prayer) (Text: H. Haahti) (<i>M/s</i>)	1'22
<hr/>		
KOSKINEN, Jukka (b. 1965)		
[4]	On juhla koittanut meille (To Us a Festival is Given) (Text: Same) (<i>M/s</i>)	1'15
<hr/>		
KUULA, Toivo (1883-1918)		
[5]	Iltatunnelma (Evening) (Text: L. Kemiläinen) (<i>Fazer</i>)	2'32
<hr/>		
PANULA, Jorma (b. 1930)		
[6]	Iltalaulu (Evening Song) (Text: V. Virmajoki) (<i>M/s</i>)	3'12
<hr/>		
TRADITIONAL, arr. PAPP, Akos		
[7]	Burro Matti, Lapin joiku (Burro Matti [Lappish Jojk]) (<i>Fazer</i>)	1'08
<hr/>		
[8]	PACIUS, Fredrik (1809-1891)	4'58
[INDEX 1]	Suomen laulu (Song of Finland) (Text: E. von Quaten) (<i>M/s</i>)	2'42
[INDEX 2]	Maamme (Our Country) (Text: J.L. Runeberg) (<i>M/s</i>)	2'13

SALLINEN, Aulis (b. 1935)

9	Vintern var hård (The Winter Was Hard) (Text: B. Carpelan) (<i>Fazer</i>)	1'30
10	Three Japanese Songs	5'22
	TRADITIONAL, arr. OGURA, Akira	
	[INDEX 1] Hotaru koi (<i>Jasrac</i>)	1'09
	TRADITIONAL, arr. SALLINEN, Aulis	
	[INDEX 2] Sakura (<i>M/s</i>)	1'26
	TRADITIONAL, arr. YAMAMOTO, Naozumi	
	[INDEX 3] Kompira-Fune-Fune (<i>Jasrac</i>)	2'40
	<i>Flute: Olli Pohjola</i>	
	Anonymous	
11	Maria, Herran piikanen (Maria, the Lord's Little Maiden)	1'50
12	BACH, Johann Sebastian (1685-1750)	3'46
	[INDEX 1] Puer natus in Betlehem (A Son Is Born in Bethlehem)	2'30
	<i>Cello: Matti Pohjola; Organ: Jaana Ikonen</i>	
	[INDEX 2] Nän Jeesusta vain (Let Me Praise Jesus)	1'12
	HÄNDEL, Georg Friedrich (1685-1759)	
13	Riemuitse, tytär Siionin (Rejoice, Daughter of Sion)	1'44
	PRÆTORIUS, Michael (1571-1621)	
14	Veisatkaa (Let Us Chant)	1'17
	Anonymous	
15	Heinillä härkien kaukalon (In the Hay by the Oxen's Trough)	2'21
16	Joudu, satakiel' (Oh Nightingale, Come!)	3'11
	SIBELIUS, Jean (1865-1957)	
17	On hanget korkeat, nietokset, Op.1 No.5 (Text: Wilkku Joukahainen) (<i>Fazer</i>) (The Snow Is Falling) <i>Organ: Jaana Ikonen</i>	2'18

Anonymous

- [18] Virsi 14 (Nyt seisahdun mä seimelles') (I Kneel Down at your Manger) 3'42
Organ: Jaana Ikonen

RAUTAVAARA, Einojuhani (b. 1928)

- [19] Marjatta, matala neiti,
suomalainen mysteeri (1975) (Text: Kalavala, Runo 50) (M/s) 22'09
(Marjatta, Lowly Maiden, Finnish Mystery)
Marjatta: Sinikka Koivisto; Flute-player: Olli Pohjola;
Ruotuksen emäntä (The Lady of Ruotus): Ulla Sippola;
Pikkipiika (Maid): Anni-Marja Kontu; Emo (Mother): Kati Bergman;
Narrator: Einojuhani Rautavaara; Violin: Elina Eirola;
Organ: Jaana Ikonen; Percussion: Matti Pohjola
-

The Tapiola Children's Choir (Tapiolan kuoro) conducted by **Erkki Pohjola**

Recording data: [1-10] 1977-11-25/26 at the German Church, Helsinki, Finland;
[11-19] 1979-01-19/20 at the Tapiola Church, Helsinki, Finland

Recording engineer: Robert von Bahr
2 Sennheiser MKH105 microphones; Revox A-77 tape recorder (15 i.p.s.); Scotch 206 and Agfa PEM468 tape,
no Dolby

Producer: **Robert von Bahr**

Tape editing: Robert von Bahr

CD transfer: Siegbert Ernst

German translation: Julius Wender

French translation: Arlette Lemieux-Chené .

Front cover photograph: Raili Sinclair

Typesetting, lay-out: Kyllikki & Andrew Barnett, Compact Design Ltd.

Colour origination: Studio 90 Ltd., Leeds, England

BIS recordings can be ordered from our distributors worldwide.

If we have no representation in your country, please contact:

BIS Records AB, Stationsvägen 20, SE-184 50 Åkersberga, Sweden

Tel.: +46 8 544 102 30 Fax: +46 8 544 102 40

info@bis.se www.bis.se

© 1977 & 1979; © 1995, Grammofon AB BIS, Djursholm.

The **Tapiola Children's Choir** was founded as a school choir by Erkki Pohjola in 1963. It rapidly developed into one of Finland's leading choirs, undertaking concert tours in numerous countries including Japan and the USA and winning the BBC's 'Let the Peoples Sing' competition in 1971. The choir is also unique in being able to form a chamber ensemble from among its members. In Rautavaara's Finnish mystery play *Marjatta, matala neiti*, which is based on a Finnish version of the nativity story as related in the fiftieth runo of the *Kalevala*, and which was commissioned for the choir by the City of Espoo, the soloists and instrumentalists are all members of the choir.

Der **Kinderchor Tapiola** wurde 1963 von Erkki Pohjola als Schulchor gegründet. Er entwickelte sich schnell zu einem der führenden Chöre des Landes, und er unternahm Konzertreisen in viele Länder, darunter Japan und die USA; außerdem siegte er 1971 beim großen Wettbewerb der BBC, „Let the Peoples Sing“. Der Chor ist insofern einzigartig, als er auch ein Kammerensemble stellen kann. In Rautavaaras finnischem Mysterienspiel *Marjatta, matala neiti*, das auf einer finnischen Fassung der Geburtserzählung baut, wie sie im fünfzigsten Gedicht der *Kalevala* geschildert wird, und das dem Chor von der Stadt Espoo in Auftrag gegeben worden war, sind sämtliche Solisten und Instrumentalisten Mitglieder des Chores.

Le **Chœur d'enfants Tapiola** fut fondé comme chœur d'école par Erkki Pohjola en 1963. Il devint rapidement l'un des principaux chœurs de la Finlande, faisant des tournées dans de nombreux pays dont le Japon et les Etats-Unis; il a gagné le concours "Let the Peoples Sing" de la BBC en 1971. Le chœur est le seul à pouvoir former un ensemble de chambre de ses membres seulement. Dans le mystère finlandais *Marjatta, matala neiti* de Rautavaara, basé sur une version finlandaise de la nativité telle que racontée dans la 50e rune de *Kalevala*, et commandé pour le chœur par la ville d'Espoo, solistes et instrumentistes font tous partie du chœur.

Jean Sibelius

1 Finlandia-hymni

Oi Suomi, katsو, sinun pivas koittaa,
yn uhka karkoitettu on jo pois
ja aamun kiuru kirkkauessa soittaa,
kuin itse tavahan kansi sois.
Yn vallat aamun valkeus jo voittaa,
sun pivas koittaa, oi synnyinmaa.

Oi nouse Suomi, nosta korkealle,
pas seppelima suruuten muistojen,
oi nouse Suomi, nytit maailmalle
sa ett karkoitit orjuuden,
ja ett taipunut sa sorron alle,
on aamus alkanut, synnyinmaa.

Sydmeni laulu

Tuonen lehto, oinen lehto!
Siell' on hieno hietakehti,
Sinnepa lapseni saatani.

Siell' on lapsen lysti olla,
Tuonen herran vainiolla
Kaitsea Tuonelan karjaa.

Siell' on lapsen lysti olla,
Illan tullen tuuditella
Helmassa Tuonelan immen.

Onpa kullan lysti olla,
Kultakehdoss' kellahdella,
Kuullella kehrajalintuu.

Tuonen viita, rauhan viita!
Kaukana on vaino, riita,
Kaukana kavala maailma.

Finlandia Hymn

2'12

O Finland, look, your dawn approaches
And the night is dispersed, dark and long,
Hear how the voice of the lark mixes with sighing space,
Soon the skies will be filled with jubilation.
See how the night flees and you breathe freely again.
Your morning dawns, o country dear.

Rise high, our country, newly raised from darkness.
Meet the waiting day, free and open,
With that same power you showed
When you broke asunder the yoke of slavery.
Repression never bowed you to the ground.
Your task awaits you, o country dear.

Song of my Heart

2'29

Tuoni's¹ graves, the graves of night,
There the sand is soft under foot,
There I would take my child.

There it is good for the child to be,
There in the conqueror Tuoni's meadows,
Grazing Tuonela's¹ herds.

There the child can sleep so sweetly,
There when the dusk comes, can sink,
Rocked by Tuonela's maid.

There the child can sleep so sweetly,
Rocking in the golden cradle,
Dreaming to the sounds of the watch.

Tuoni's halls, the halls of peace,
Where no hate, no evil speaks,
Far from the world's confusion.

¹Tuoni, Tuonela = kingdom of the dead

Pekka Juhani Hannikainen

151

2 Hämyssä kesäisen yön

Keijuisten parvi väikkiväinen,
utuisten siskoin viehkeä vyö
liehuu ja liitää, kieppuu, kiitää
piirissä pyöröi, hyppii, hyörii,
kaunis kun omphi kesäyö.

Hiljainen soitto hymisee.

Nyt keijuisharput helkkyellen soi,
ja keijuisten parvi liehuu ja liitää,
kieppuu ja kiitää, hyppii ja hyörii
hämyssä kesäisen yön.

Mutt' taivaanrannalla koitar kun herää,
keijuisten parvi karkoituu
ja soitto vaintuu.

Nuku, nuku lapsukainen

Nuku, nuku lapsukainen, nuku illan tullen.
Univirttä humiseepi tuuli hiljaa sullen.

Nuku, nuku lapsukainen, kuuhut tuolla kulkee.
Hienoon valovaippaan se koko luonnon sulkee.

Nuku, nuku lapsukainen, enkeli sun suojaa.
Rukoileepi puolestasi taivahista Luojaa.

Summer Twilight

A shimmering crowd of elves,
A fair ring of shadowy sisters
Flutter and float, turn and swarm,
Circle around, jump, romp,
When the summer night is fine.

Quiet tones flow.

The harps of the elves sound
And the crowd of elves flutter and float,
Turn and swarm, jump and romp
In the summer twilight.

But when the dawn awakens on the horizon
The crowd of elves disperse
And the music fades.

Sleep, my Child, Sleep

208

Sleep, my child, sleep. Sleep as evening falls.
Slowly the wind sighs his lullaby for you.

Sleep, my child, sleep. The moon is on his rounds,
And all nature it encloses in a cloak of light.

Sleep, my child, sleep. The angel protects you
And prays for you to the Creator in heaven.

3 Rukous

Tule kanssani, Herra Jeesus,
Tule siunaa päivän työl
Tule illoin ja aamuun varhain,
tule vielä kun joutuu yö!

Tule askele askeleelta
minun kanssani kulkemaan!
Sua ilman en saata olla,
pysy luonani ainiaan.

Prayer

122

Come to me, o my Lord Jesus,
Come and bless the day's tasks,
Come in the evening, come at dawn,
And when night has brought us its peace!

Come to me, walk by my side,
Come, guide my weary steps,
Without you I can never live,
Come and lead me to eternity.

Jukka Koskinen

4 On juhla koittanut meille

On juhla koittanut meille
keskelle pimeän.
Hetkeksi huolesi heitä,
unohda arkiset työs!
Illoitkaa kaikki
nyt syntymästä lapsosen,
Lauluhun yhtyväät,
nyt kiittääkämme Jumalaa.

To Us a Festival is Given

To us a festival is given
In the midst of darkness.
Forget your cares awhile,
Your daily tasks!
Let us all be glad
At the birth of the child.
Join in the song,
Now let us give thanks to God.

1'15

5 Iltatunnelma

Hiljaa eessä akkunain
puisto enää kohaahtaa.
Tuuli raukee levotoin,
kuvat aukee ikkunanhan illan koin.
Lapsi hiipii äidin luo.

Hiljaa yli akkunain
hämyyn verhot laskeuu.
Puut jo hukkuu hämärään,
Lapsi nukkuu äidin syliin hellivään.
Kaikki kerran unhoittuu.

Evening

Softly the trees in the park sigh.
The day's tasks are done,
The uneasy wind has found peace,
Through the window the peace of evening slowly stirs.
The child snuggles to its mother.

2'32

Softly round my window-sill
The mist swirls, summer-warm,
Dark descends on the grove,
The child sleeps quietly in his mother's arms,
Some day all will be forgotten.

Toivo Kuula

6 Italaulu

Peltomiehen työ on laannut,
kohta uneen vaivat peittyy,
tienoo iltarauhan saanut,
kylään pitkät varjot heittyy.

Havisevain haapain alla
kesäillan otan vastaan.
Latvuksissa korkealla
laulu helkkyy lahorastaan.

Sorsa lentää yli tienoon,
löytää kaislarannat somat,
yhtyy rauhaan suven vienoon,
iltääännet kylän omat.

Evening Song

The farmer's work is done,
Soon sleep will embrace his toil,
The quiet of evening has descended,
The shadows are long in the village.

3'12

I welcome the summer night
Under the quivering asps.
High up in the tree-top
I can hear the song of the thrush.

The duck flies over the district,
Finds the beautiful reed-beds,
Unites itself with the gentle summer peace,
The evening sounds of the village.

Aurinko jo hiljaa sammuu,
usva joen yllä makaa.
Yksinäinen lehmä ammuu
haikeasti joen takaa.

Valo vaisu kultaa viljaa,
rukiin tähkän tuleentuneen
huojutellen hiljaa
tuuli tuutii iltauneen.

Pellon kattaa hieno sumu,
luonto nukku Herran nimeen.
Yllä kuulaa taivaan kumu,
valju tähti syttyy sineen.

The sun is already fading,
The mist rises on the river.
A lone cow lows melancholically
Beyond the river.

A gentle light gilds the corn,
Ripens the ears of rye,
Rocks the wind,
Gently swaying in sleep.

A thin mist lies over the fields,
Nature rests in the Lord's name.
Above in the clear heavens,
A pale star is lit in the blue.

Traditional, arr. Akos Papp

7 Burro Matti, Lapin jojku

Ajdda Ko vuödda Ko
lulluko luu

Ajdda Ko nuu de Ko
vuödda Ko loo

Loiloko loiloko
loiloko loo

Burro Matti (Lappish Jojk)

Ajdda Ko vuödda Ko
lulluko luu

Ajdda Ko nuu de Ko
vuödda Ko loo

Loiloko loiloko
loiloko loo

1'08

8 Suomen laulu

Kuule, kuinka soitto kaikuu,
Väinön kanteleesta raikuu!
Laulu Suomen on!
Kuule, hongat huokaileepi,
kuule, kosket pauhaileepi,
Laulu Suomen on!

Kaikkialla ääni kaikuu,
kaikkialla kielet raikuu!
Laulu Suomen on!
Sydän jos on suoton sulle,
murheess', ilossakin kuule
Suomen laulua!

Song of Finland

Hear how splendidly the song echoes
In Vainö's ancient halls:
It is the song of Finland!
Hear how the tall firs sigh,
How the deep rivers roar:
It is the song of Finland!

Everywhere we hear a song,
Everywhere a voice is heard:
It is the song of Finland!
Brothers, if you have a heart,
In its delights and in its sorrows
Hear only the song of Finland!

2'42

Maamme

Oi maamme, Suomi, synnyinmaa,
soi, sana kultainen!
Ei laaksoa, ei kukkulaa,
ei vettä, rantaa rakkaampaa
kuin kotimaa tää pohjoinen,
maa kallis isien.

Sun kukoistukses kuorestaan
kerrankin puhkeaa;
viel lempemme saa nouseamaan
sun toivos, riemu loistossaan,
ja kerran laulus, synnyinmaa,
korkeemman kaiun saa.

Our Country

Our country, our country, our country dear
Sound out, o precious words!
No height against the edge of heaven is aired,
No valley sunk, no beach is washed
That is better loved than our province in the north,
Than our fathers' earth.

Your blossom, captive in its bud,
Will ripen out of its captivity;
Look, out of our love will arise
Your light, your gleam, your joy, your hope,
And higher still will ring in time
The song of our dear country.

2'13

Aulis Sallinen

[9] Vintern var hård

Det fanns inte mycket att ge åt änderna.
Mor vände upp och ned på brödlådan.
Änderna kväkte och förefoll missnöja.
Vattnet var svart och snart frös det till.

Vintern var hård, vintern var hård.
Också pengarna frös inne på banken.
Lördagskvällen kunde firas
bara varannan lördag.

The Winter Was Hard

There wasn't much for the ducks.
Mother turned the breadbin upside down.
The ducks quacked and seemed dissatisfied.
The water was black and it soon froze.

The winter was hard, the winter was hard.
Even money was frozen in the bank.
Saturday evening could only be celebrated
Every other Saturday.

1'30

Three Japanese Songs

[10] Hotaru Koi (nursery song from Akita province, arr. Akira Ogura)

1'09

Come, come, firefly, come!
That water tastes stale,
This water is fresh.
Come, come, firefly, come!
Come, come down the rock face!
Father firefly is very rich
And so his children's tails shine.
Come, come down the rock face!
During the day they hide in the grass,
In the evening they light their lamps.
When the sun rises
The swallows come and carry them off.
Come, come, firefly, come!...

Fly and watch the lights there a while,
And come, come, firefly, come,
Come down the rock face!
Come, come, come, come...

Sakura (Japanese folk-song, arr. Aulis Sallinen)

1'26

Cherry blossom, cherry blossom,
Every one looks against the March sky.
Is it mist, is it a cloud?
In the air we sense a subtle perfume.
Come, come, let us go outside
And enjoy the cherry blossom.

Kompira fune-fune (folk-song from Kagawa province, arr. Naozumi Yamamoto) 2'40

Kompira-sama is one of Japan's best-loved temples. It is situated in south-west Japan on Mt. Zosu-san on the coast of Shikoku island. The song describes the beautiful scenery which can be enjoyed from a boat, the many beautiful sights on the island and the religious festival which takes place there.

Anonymous

11 Maria, Herran piikanen

Maria, Herran piikanen.
Kyrie eleison.
Käy halki ruusupensaikon,
joka vaille lehvää, kukkaa on.
Jeesus ja Maria.

Maria, Herran piikanen.
Kyrie eleison.
Kettä kantaa alla sydän sen?
Pyhä Vapahtajaa ihmisten.
Jeesus ja Maria.

Maria, Herran piikanen.
Kyrie eleison.
Näin metsän halki kulkeissaan
saa kaikki ruusut puhkeemaan.
Jeesus ja Maria.

Maria, the Lord's Little Maiden

1'50

Maria, the Lord's little maiden.
Kyrie eleison.
She wanders where the roses grow
Without a leaf or blossom.
Jesus and Maria.

Maria, the Lord's little maiden.
Kyrie eleison.
Who is she carrying in her heart?
The holy saviour of all people.
Jesus and Maria.

Maria, the Lord's little maiden.
Kyrie eleison.
As she walks in the woods
All the roses burst into bloom.
Jesus and Maria.

Johann Sebastian Bach

12 Puer natus in Bethlehem

Puer natus in Bethlehem, Bethlehem,
unde gaudet Jerusalem, Alleluja.
Hic iacet in praesepio, Bethlehem,
qui regnet sine termino, Alleluja.
Cognovit bos et asinus, Bethlehem,
quod puer erat Dominus, Alleluja.
Magi de Saba veniunt, Bethlehem,
aurum, thus, myrrham offerunt, Alleluja.
In hoc natali gaudio, Bethlehem,
benedicamus Domino, Alleluja.
Laudetur sancta Trinitas, Bethlehem.
Deo dicamus gratias, Alleluja.

Näin Jeesusta vain

Näin Jeesusta vain mä ylistää saan.
Hän saapui tänne maailmaan
ja täytti tahdon taivaisen,
kun syntyi joukkoon ihmisten.
Nyt ylistää vain näin Jeesusta saan.

Näin Jeesusta vain mä ylistää saan.
Kun meiltä synnin tuomin
pois kuolemallaan pessyt on
ja armon antaa ainiaan.
Nyt ylistää vain näin Jeesusta saan.

A Son Is Born in Bethlehem

A son is born in Bethlehem,
Rejoicing is all Jerusalem.
He is sleeping in a manger,
Who will reign eternally.
Even the ox and the ass knew
That he was the Lord.
The wise men came from Saba,
Bringing gold and myrrh.
In this celebration of birth
Let us bless the Lord.
Praise the Holy Trinity,
Let us give thanks to the Lord.

2'30

Let Me Praise Jesus

Let me praise Jesus.
He came to this world
And fulfilled the heavenly will
By living among people.
Let me praise Jesus.

Let me praise Jesus.
With his death
He washed our sins away
And his mercy is eternal.
Let me praise Jesus.

1'12

Georg Friedrich Händel

13 Riemuitse, tytär Siiionin

Riemuitse, tytär Siiionin,
kiittäen laula, Jerusalem!
Luokses nyt saapuu Herras, kuninkaas,
niin, nyt hän saapuu, rauhan ruhtinas.

Oi, terve, poika Daavidin,
kansalles tuo sää siunaus!
Vahvista valtas iankaikkinen,
Hosiosanna taivaas' soikohon!

Rejoice, Daughter of Sion

Rejoice, daughter of Sion,
Sing gratefully, Jerusalem!
Thy Lord, thy King will come,
Yes, he will come, the Prince of Peace.

Oh, hail thee, son of David,
Bring blessing to your people!
Strengthen your everlasting power,
Hosanna, let your heaven chime!

1'44

Michael Praetorius

14 Veisatkaa

Veisatkaa ainokaiselle Kristukselle, pojalle.
Veisatkaa, ylistakää Jeesusta,
hän armosta jo päästி meidät pahasta.
Seimessä lepääpi nyt Jeesuslapsen.
Hälle kaikuu kiirokseksi äänest enkelten.

15 Heinillä härkien kaukalon

Heinilla härkien kaukalon
nukkuu lapsi viaton.
Enkelparven tie kohta luokseen vie
rakkautta suurinta katsomaan.

Helmassa äitinsä armahan
nukkuu poika Jumalan.
Enkelparven tie kohta luokseen vie
rakkautta suurinta katsomaan.

Keskellä liljain ja ruusujen
nukkuu Herrä ihmisten.
Enkelparven tie kohta luokseen vie
rakkautta suurinta katsomaan.

Ristillä rinnalla ryövärin
nukkuu uhri puhtain.
Enkelparven tie kohta luokseen vie
rakkautta suurinta katsomaan.

16 Joudu, satakiel'

Joudu, satakiel'! Tule, tule, riennä, riennä,
laula kassain Jeesukselle, Jeesuslapselle.
Sillä hän on murheissansa aivan
tuo pieni lapsonen taivaan.
Kyynelistä kostuvat silmänsä nuo armahat
maailman synnin tähden.

Joudu, satakiel'! Tule, tule, riennä, riennä,
laula kassain Jeesukselle, Jeesuslapselle.
Leposijan oljilla on saanut
tuo hento lapsukainen.

Let Us Chant

Let us chant, to the only child, the Christ, the Son,
Let us chant, let us praise Jesus,
He gave us mercy and led us away from the evil.
In a manger Jesus, the child, is sleeping,
For him the angels' voices sing with praise.

Anonymous

In the Hay by the Oxen's Trough

In the hay by the oxen's trough,
An innocent child is sleeping.
Joyful angels are on their way
To see the greatest love.

In his mother's arms
The Son of God is sleeping.
Joyful angels are on their way
To see the greatest love.

In the middle of lilies and roses
The Lord of people is sleeping.
Joyful angels are on their way
To see the greatest love.

On the cross by a robber
The purest victim is sleeping.
Joyful angels are on their way
To see the greatest love.

Oh Nightingale, Come!

Oh nightingale! Come, come, hurry,
Sing to Jesus, to the Child.
He is very sad,
That child of heaven.
His eyes are full oftears
For all the sins in the world.

Oh nightingale! Come, come, hurry,
Sing to Jesus, to the Child.
In the hay he is sleeping,
That fragile child.

117

221

311

Katsko, siellä seuranaan härjät, aasit seisoo vaan.
Seimessä lapsi nukkuu.

Jeesuslapsonen! Tahdon kera satakielen
laulaa sulle ilomielin, Jeesus armahin.
Sydämeni lahjoitan mä sulle,
niinkuin teet sää mulle.
Silloin onnen suuren saan, olen omas ainiaan,
rakkahin lapsi taivaan.

Look at the oxen and asses around him.
In the manger the child is asleep.

Jesus, little Child! With the nightingale
I want to sing for you with a joyful heart.
I will give you my heart,
As You gave me yours.
I will receive a great joy, I am yours forever,
The dearest child of heaven.

Jean Sibelius

17 On hanget korkeat, nietokset

On hanget korkeat, nietokset,
vaan joulu, joulu on meilla!
On kylmät, paukkuvat pakkaset
ja tuimat Pohjolan tuuliset,
vaan joulu, joulu on meilla!

Me taasen laulamme riemuiten,
kun joulu, joulu on meilla!
Se valtaa sielun ja sydämen
ja surui särkevi entisen,
mi kasvoi elämän teillä!

Oi käykää, ystäävät, laulamaan,
kun joulu, joulu on meilla!
Se tuttu ystäävä vanhaastaan,
on tänne poikennut matkillaan
ja viipy hetkisen meilla.

Nyt tähtitarhoin hin laulu soi,
kun joulu, joulu on meilla!
Nyt maasta taivaaseen päästä voi,
jos sydän näyrä on lapsen, oi,
kun joulu, joulu on meilla.

Oi anna, Jumala, armoas,
kun joulu, joulu on meilla!
Ja kansaa suojaan sun voimallaan,
meit' auta näkemään taivaitas,
kun joulu, joulu on meilla!

The Snow Is Falling

The snow is falling,
Christmas is here!
Cold, frosty winter weather
And freezing northern breeze,
Christmas is here!

It's time for joyful songs again,
Christmas is here!
It fills our souls and hearts
And melts the past sorrows,
That sought us in life.

Oh, join the singing, all friends,
Christmas is here.
This old friend of ours
On his long travels
Will remain with us for a little while.

Our songs will reach the stars,
Christmas is here!
From the earth up to the skies
Will a child's humble heart rise,
Christmas is here!

Lord, give us mercy,
Christmas is here!
And protect us with your strength,
Let us see your heaven,
Christmas is here!

2'18

Anonymous

18 Virsi 14 (Nyt seisahdun mä seimelles')	I Kneel Down at your Manger	3'42
Nyt seisahdun mä seimelles, oi Jeesus, autuuteni. Tuon lahjat kaikki eteheks, jotk' annoit omakseeni. Mun henkeni ja mieleni, mun sydämeni, sieluni, ne ota synnyinlahjaks.	I kneel down at your manger, Oh Jesus, my salvation. I bring you all the gifts You once gave to be mine. My spirit and my mind, My heart and my soul, Take as gifts of birth.	
En ollut vielä syntynyt, kun synnyit auttajaksi. En armoas mä kysynyt, kun tulit turvaajaksi. En vielä ollut päällä maan, kun riensit tänne maailmaan, aukaaisit taivaan mulle.	I wasn't born yet, When you, the Saviour, were born. I didn't know your mercy, When you came to protect me. I wasn't here on earth, When you came And showed me heaven.	
Sua, Vapahtaja, rukoilen, sit' ala multa kiella: Tää ota sydän syntinen asuaksesi siellä. Sen valtiaana ainiaan, niin että murheissani saan, sult' avun, lohdutukseni.	I pray for you, oh Saviour, Don't say I may not. Take this sinful heart As your home. Be my guardian So that in my grief I will find your comfort.	
Vaan kuinka, suuren vierahan, Sun ottaa voisim vastaan. Oot Herra maan ja taivahan, mä multa ainoastaa. Kuitenkaan, Jeesus laupias, et hylkää uskovaisias, vaan armos heille annat.	How can I receive you, A great guest. You are the Lord of heaven and earth, I am nothing but dust. Still, merciful Jesus, You don't abandon the faithful But you give them mercy.	

Einojuhani Rautavaara

19 Marjatta, matala neiti

Kertoja:

Marjatta, matala neiti, hän tulee kaukaa,
tuhannen vuoden takaa. Ja tarina, joka hänestä
kerrotaan, tulee kaukaa, Itämeren takaa ja
Välimeren. Tarina laskeutuu vuorilta, se kulkee
yli meren ja Euroopan, se kulkee Suomeen,
kulkee metsiin. Tarina tulee kaukaa, ja matkalla
se muuttuu. Tarina muuttuu ja Maria,
puusepän vaimo, on nyt Marjatta, talon tytö —
Marjatta, matala neiti.

Kuoro:

Marjatta, korea kuopus,
se kuan kotona kasvoi,
korkean ison kotona,
emon tuttavan tuvilla.
Marjatta, korea kuopus,
tuo on palka pikkarainen,
piti viikoista pyhyttää,
ajan kaiken kainoutta,
Syöpi kaunistaa kalaa,
ei syönyt kananmunia,
kukerikun riehkatuita,
eikä lampahaan likoa,
ku oli ollut oinahilla.
Marjatta, korea kuopus,
se kuan kotona kasvoi,
korkean ison kotona,
emon tuttavan tuvilla.

Kuoro:

Lampahat meni mäkeä,
vuonat vuoren kukkulata.
Marjatta, korea kuopus,
päätyi karjanpaimeneksi.
Marjatta, korea kuopus,
istui marjamättähälle.
Kirkui marjanen mälältä,
puolukkainen kankahalta:
Tule, neiti, noppimahan,
punaposki, poimimahan,
tinarinta, riipimähän,
vyö vaski, valitsemahan,
ennenkuin etana syöpi.

Marjatta, Lowly Maiden

22'09

Narrator:

Marjatta, lowly maiden, she comes from afar, beyond a thousand years. And the legend, telling about her, comes from afar, beyond the Baltic Sea and the Mediterranean. The legend descends from the mountains, it travels over the sea and over Europe, it travels to Finland, to forests. The legend comes from afar, and on the way it changes. The legend changes, and Maria, wife of a carpenter, is now Marjatta, a girl of a farmhouse — Marjatta, lowly maiden.

Chorus:

Marjatta, man-shy youngest child,
She long grew up at home,
In the home of her esteemed father,
In the house of her loving mother.
Marjatta, man-shy youngest child,
That little maid,
Long kept her virtue,
Ever her modesty,
She eats fine fish.
She did not eat eggs of a hen
Defiled by a cock,
Nor the flesh of a sheep
Which rams had had.
Marjatta, man-shy youngest child.
She long grew up at home,
In the home of her esteemed father,
In the house of her loving mother.

Chorus:

The sheep went about on a hill,
The lambs on the ridge of the hill;
Marjatta, man-shy youngest child,
Became a shepherdess.
Marjatta, man-shy youngest child,
Sat down on a berry-grown tussock.
A berry cried out from a rise,
A lingonberry form the heath:
Come, maiden, to pluck me,
Rosy-cheeked girl, to pick me,
Clear-voiced girl, to pluck me,
Girl with a copper belt, to choose me.
Before a slug eats me,

mato musta muikkoavi,
sata saanut katsomahan,
tuhat ilman istumahan,
sata neittä, tuhat naista,
lapsia epälukuisin,
ei ken koskisi minuhun,
poimisi minun poloisen.

Marjatta:

Paha on olla paimenessa,
tyttölapsen liatenki:
mato heinässä matavi,
sisiliskot siuottavat.

Kuoro:

Kirkui marjanen mäeltä,
puolukkainen kankahalta:
Tule, neiti, noppimahan,
punaposki, poimimahan.

Kuoro:

Niinpä marja maasta nousi
puhtahille polviloille,
puhtahilta polviloilta,
heleville helmasille,
nousi siitä vyörioville,
vyöriovilta rinnoillessa,
rinnoiltaansa leuoillensa,
leuoiltansa huuillensa,
siitä suuhun suikahutti,
keikahutti kienellensä,
siitä vatsahan valahti.
Tuosta paksuksi panihe,
lihavaksi liittelihe.

Kantoi kohtua kovoaa.

(**Emo:** Mi on meian Marjatalla?)
vatsan täyttä vaikeata,
(Ku meian kotikanalla?)
kuuta seitsemän, kaheksan,
(Käyti saunaassa saloa,)
ynnähän yheksän kuuta,
(Aina vyötä völlehtivi?)

Marjatta:

Piltti, pienin piikojani!
Käyä kylpyä kylästä,
saunoa Saraojalta,
jossa huono hoivan sainsi,
piika piinansa pitäisi.

A black reptile suddenly puts me in its mouth,
A hundred have come to look at me,
A thousand furthermore to sit beside me,
A hundred girls, a thousand women,
Countless children,
But none would touch me,
Pick poor me.

Marjatta:

It is hard being a shepherdess,
Especially, too, for a young girl:
A serpent is crawling in the grass,
Lizards are wriggling there.

Chorus:

A berry cried out from a rise,
A lingonberry from the heath:
Come, maiden, to pluck me,
Rosy-cheeked girl, to pick me.

Chorus:

Then the berry rose from the ground
To the lovely knees,
From the lovely knees,
To the fine apron,
Then it went up to the belt buckle,
From the belt buckle to her breasts,
From her breasts to her chin,
From her chin to her lips,
Then it slipped into her mouth,
Made a quick turn onto her tongue,
From there slipped into her belly.
She got fat from that,
Put on flesh.
She carried a firm womb.

(**Mother:** What is the matter with our Marjatta?)

A heavy bellyful,
(What is wrong with our chick?)
For seven moons, eight,
(Visiting a sauna secretly.)
Nine moons in all.
(Always lolling about without a belt?)

Marjatta:

Lassie, smallest of my maids,
Go beg a bath in the village,
A sauna in Saraja,
Where a poor girl might get relief,
A maiden endure her pain.

Piika:

Keltä mä kysyn kylä,
keltä anelen apua?

Marjatta:

Piltti, pieni piikojani,
kysy Ruotksen kylä,
saunoa Sarajan-suista!
Käy pian, välehen joua!

Kuoro:

Piltti, piika pikkarainen,
utuna ulos menevi,
savuna saapi pihalle,
kourin helmansa kokosi,
kasin kääri vaattehensa,
sekä juoksi jotta joutui
kohin Ruotukseen kotia.
Mäet mätkyi mennessänsä,
vaarat notkui noustessansa,
kävty hyppi kankahalla,
someret hajosi suolla!

Kuoro:

Ruma Ruotus paioillansa,
aivan avinaisillansa.
Ruma Ruotus, paitulainen
syöpi, juoppi suurten lailla.
Lausui Ruotus ruoaltansa,
tiuskui tiskinsä nejalta:

Ruotus:

Mitä sie sanot, katala?
Kuta, kurja, juoksentelet?

Piika:

Läksin kylpyä kylästä,
saunoa Saraojalta,
jossa huono hoivan sainsi,
avun ange tarvitseisi.

Kuoro:

Ruma Ruotus, paitulainen
laahoi keskilattialta.
Itse virkki:

Ruotus:

Ei kylyt kylähän joua,
ei saunat Sarajan suulta.
On kylty kytömällä,
hepoihuone hongikossa.

Maid:

From whom shall I ask for a sauna,
From whom beg for help?

Marjatta:

Lassie, smallest of my maids,
Ask for Ruotus's sauna bath,
A sauna on the outskirts of Saraja!
Hurry!

Chorus:

Lassie, the little maid,
Goes out like so much mist,
Gets to the farmyard
Like so much smoke.
Gathered up her skirt in her hand,
Twisted her clothes in her grip, ran and got quickly
To Ruotus' home.
The hills rang out as she went,
The mountains shook as she went up them,
The pine cones on the heath swayed,
The gravel in the fen was scattered about!

Chorus:

Loathsome Ruotus, in a shirt,
Right in his linen shirt.
Loathsome Ruotus, in a shirt
Is eating, drinking in the manner of the great.
Ruotus spoke from over his food,
Barked out from behind his dish:

Ruotus:

What are you saying, base creature?
Why wretch, are you hopping about?

Maid:

I set out to get a bath in the village,
A sauna in Saraja,
Where a poor girl might get relief,
A girl in agony needs help.

Chorus:

Loathsome Ruotus, in his shirt
Shuffled down the middle of the floor.
Spoke thus:

Ruotus:

There are no bathhouses available for a stranger,
No saunas at the entrance of Saraja.
There is a bathhouse on the burned land,
A stable in the evergreen grove.

Kun hevonen hengännevi,
niin on sinä kylpeötte!

Kuoro:

Piltti, piika pikkarainen,
utuna ulos menevi,
savuna saapi pihalle,
kourin helmansa kokosi
käsin käärä vaattehensa,
sekä juoksi jotta joutui
pien pistihe takaisin.
Mäet mätkeyi mennessänsä,
vaarat notkui noustessansa,
kävyt hyppi kankahalla,
someret hajosi suolla!

Kuoro:

Marjatta, matala neiti,
tuosta täytyi itkemähän:

Marjatta:

Tule, Luuja, turvakseni,
avukseni, armollinen,
näissä töissä työlähissä!
Päästää piika pintehestä,
vaimo vatsanväntehestä,
ettei vaivoihin vajoisi,
tuskihiinsa tummeneisi!

Kuorotausta:

Henkeäss, hyvä hevonen,
huokoas vetäjä varsa,
kylylöyly löyhäyttä,
sauna lämpöinen lähtää!
Avun, ange, tarvitseisin.

Marjatta:

Min hevonen hengähtävi,
on kuin löyly lyötäessä,
viskattaessa vetonen.

Kuoro:

Marjatta, matala neiti,
pyhä piika pikkarainen,
teki tuonnen pienen poian,
heinille hevoset luoksi,
Marjatta, matala neiti,
pyhä piika pikkarainen,
pesi pienen poikuensa,
kääri kääreliinahansa,
heinille hevoset luoksi,

When the horse puffs,
Then may you bathe!

Chorus:

Lassie, the little maid,
Goes out like so much mist,
Gets to the farmyard
Like so much smoke,
Gathered up her skirt in her hand,
Twisted her clothes in her grip,
Ran quickly to get back.
The hills rang out as she went,
The mountains shook as she went up them,
The pine cones on the heath swayed,
The gravel in the fen was scattered about!

Chorus:

Marjatta, lowly girl,
Burst out crying:

Marjatta:

Come, Creator, to protect me,
To help me, merciful one,
In these severe labours!
Free the maid from her torment,
The woman from her labour pains,
So that she may not lapse into agony,
Nor pine away in agony!

Chorus:

Breathe, good horse,
Puff, draft colt,
Puff bath vapour,
Send warm sauna steam!
I, anguished one, need help.

Marjatta:

The horse breathing
Is like warm sauna steaming,
Water being thrown.

Chorus:

Marjatta, lowly maiden,
Pure little maid,
Produced a little boy,
On the hay by the horse.
Marjatta, lowly maiden,
Pure little maid,
Washed her little son,
Wrapped him in his swaddling clothes,
On the hay by the horse.

sorajouhen soimen päähän.
Henkeäs, hyvä hevonen,
huokoas, vetäjä varsa!
Marjatta, matala neiti,
pyhä piikka pikkarainen,
piiletteli pojuttansa,
kasvatteli kaunoistansa,
kullasta omenuttansa,
hopeista sauvoansa.
Sylissänsä syötelevi,
käsiissänsä käantelevi.
Marjatta, matala neiti,
pyhä pikka pikkarainen,
pesi pienestä poikuensä,
kaari kääreliinahansa,
heinille hevosen luoksi,
sorajouhen soimen päähan.
Henkeäs, hyvä hevonen,
huokoas, vetäjä varsa!
Hänpä on minunki luonut
näille päiville hyville,
hänpä on minunki luonut
näille päiville pahoille.
Tule, Lujo, turvakseni,
avukseni armollinen,
naissä töissä työlähissä,
ajoissa ani kovissa!

Kertoja:

Niin päättyy vanha tarina, joka tuli niin kaukaa
Suomeen mukanaan uusi aika, uusi usko metsiin
ja järville, uusi toivo niiden asukkaille, uusi rakkaus
ihmisten kesken, hyvä tahto.

In the shaggy one's manger.
Breathe, good horse,
Puff, draft colt!
Marjatta, lowly maiden,
Pure little maid,
Kept her son out of sight,
Cared for her beauty,
Her golden apple,
Her silver staff.
She nursed him in her arms,
Turned him over in her hands.
Marjatta, lowly maiden,
Pure little maiden,
Washed her little son,
Wrapped him in his swaddling clothes,
On the hay by the horse,
In the shaggy one's manger.
Breathe, good horse,
Puff, draft colt!
It was he who created me
For these fine times,
It was he who created me
For these evil times.
Come, Creator, to protect me,
To help me, merciful one,
In these severe labours,
In these difficult times!

Narrator:

This is how the old legend ends, which came from afar to
Finland, bringing a new time, a new belief to forests and
lakes, new hope for their inhabitants,
new love among people, good will.